

Ennakkovaikutusten arvioinnit,

Opetuspäällikkö Kirsi Hyvämäki

Varhaiskasvatuspäällikkö Taina Vainio

Miksi päätösten vaikutuksia arvioidaan ennakkoon?

- Eri ratkaisuvaihtoehtojen kuvaus ja niiden vaikutusten arviointi ennen päätöksentekoa on osa hyvää valmistelua
  - Tarpeellisuudesta ja laajuudesta vastaa asian esittelijä
- Päätöksentekoa varten
  - tuodaan esille mahdolliset eri vaihtoehdot
  - tarkastellaan niiden vaikutuksia pitkällä ja lyhyellä aikavälillä
  - samalla voidaan myös varmistaa, että päätökset tukevat kunnan strategisia tavoitteita
- Lainsäädäntö edellyttää
  - THL 11 § velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten vaikutuksia ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin
  - Tasa-arvolaki 4 § velvoittaa arvioimaan ennalta päätösten sukupuolivaikutuksia
  - YK:n lasten oikeuksien sopimus 3 artikla edellyttää, että lapsia koskevissa päätöksissä harkitaan ensisijaisesti lapsen etua

Miten vaikutuksia arvioidaan?

- Tunnistetaan ne asiat, joita arvioidaan ennakkoon
  - Apuna arviointilomake
  - Tarvittaessa tukea hallintopalveluista tai substanssiasiantuntijalta (ilmastokoordinaattori, liikuntapäällikkö, hyvinvointikoordinaattori, ym.)
  - Ennakkoarvioinnin toteuttamisesta vastaa asian esittelijä, käytännön valmistelusta valmistelija
- Kuvataan ratkaisuvaihtoehdot
  - Nykytila (V0) ja tarpeen mukaan 1-3 (V1-3) vaihtoehtoista ratkaisutapaa
- Vaihtoehtojen arviointi
  - Arvioidaan vaihtoehtojen vaikutukset strategian toteutumiseen (ks. vertailutaulukko)
  - vaihtoehdot ja niiden vaikutukset kirjataan taulukkoon, joka liitetään päätösesitykseen oheismateriaaliksi
    - Tai muu esitystapa
- Lisätään harkinnan mukaan ennakkovaikutuksen arvioinnin suorittajan/suorittajien tiedot

Sivistyslautakunnan päätös 29.9.2026

kuultavaksi asetettavista yksiköistä, joista ennakkovaikutusten arviointi on tehty (Lapsivaikutusten arviointi erillisessä esityksessä)

1) Nummelan koulu
a) Nummelan koulun toiminta jatkuu
b) Nummelan koulu yhdistetään Etelä-Nummelan ja/tai Kuoppanummen kouluihin

2) Otalammen yläkoulu
a) Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu
b) Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan

3) Vanjärvi ja Jokikunta
a) Vanjärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu
b) Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle
c) Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle
d) Vanjärven ja Jokikunnan koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun
e) Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen tai siirtyminen Kirkonkylälle skenaarioissa
b ja d

4) Vihtijärvi
a) Vihtijärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu
b) Vihtijärven koulu ja päiväkoti siirtyvät Haimooseen
c) Vihtijärven koulu siirtyy Haimooseen ja päiväkodin toiminta jatkuu

5) Ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen järjestämistapa
a) Palvelu jatkuu kunnan järjestämänä
b) Selvitetään palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta

Nummelan koulu

	V0: Nykytila eli Nummelan koulun toiminta jatkuu	V1:Nummelan koulu yhdistetään Etelä-Nummelan ja/tai Kuoppanummen kouluihin
Hyvinvointi	Oppilaat ja henkilöstö saavat jatkaa tutussa ja turvallisessa ympäristössä. Muutoksesta ei aiheudu epävarmuutta, stressiä tai sopeutumistarpeita. Koulumatkat säilyvät ennallaan, mikä tukee arjen sujuvuutta ja ennakoitavuutta. Oppilaiden sosiaaliset suhteet, yhteisöllisyys ja osallisuus jatkuvat nykyisellään.	Koulujen yhdistäminen aiheuttaa oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle muutosvaiheen, joka edellyttää sopeutumista uusiin toimintatapoihin, tiloihin ja yhteisöihin. Osalle oppilaista koulumatkat pitenevät, mikä voi vaikuttaa päivittäiseen ajankäyttöön ja hyvinvointiin. Toisaalta suurempi kouluyhteisö voi tarjota laajemmat mahdollisuudet vertaissuhteisiin, valinnaisiin opintoihin sekä oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen. Muutoksen onnistuminen edellyttää huolellista valmistelua ja siirtymävaiheen tukea.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Nummelan koulun toiminnan jatkuminen ylläpitää alueen vetovoimaa lapsiperheiden näkökulmasta. Koulu tukee osaltaan alueen elinvoimaisuutta, palveluverkon vakautta sekä lähialueen palveluiden käyttöä. Muutoksettomuus luo ennustettavuutta myös yhteistyökumppaneille, varhaiskasvatukselle ja muille sidosryhmille.	Koulupalvelujen keskittäminen vahvistaa vastaanottavien koulujen asemaa ja mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön. Samalla Nummelan koulun toiminnan päättyminen saattaa heikentää alueen vetovoimaa lähikoulun näkökulmasta. Vaikutukset alueen elinvoimaan riippuvat osittain siitä, miten vapautuvia tiloja hyödynnetään jatkossa ja miten palveluverkko vastaa tulevaan väestökehitykseen.
Henkilöstö	Henkilöstörakenne säilyy pääosin ennallaan. Oppilasmäärän mahdollisesti vähentyessä henkilöstöresurssit voivat vähentyä asteittain luonnollisen poistuman kautta, kuten eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten seurauksena. Työyhteisön jatkuvuus tukee henkilöstön työhyvinvointia ja osaamisen kehittymistä.	Koulujen yhdistämisestä seuraa muutoksia henkilöstön tehtäviin, työyhteisöihin ja mahdollisesti työskentelypaikkoihin. Suurin osa henkilöstöstä sijoittuu vastaanottaviin kouluihin, mutta henkilöstörakennetta voidaan joutua tarkastelemaan kokonaisuutena. Mahdolliset henkilöstövaikutukset toteutuvat ensisijaisesti luonnollisten poistumien, tehtävien uudelleenjärjestelyjen ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten kautta. Muutos edellyttää henkilöstön osallistamista ja yhteisen toimintakulttuurin rakentamista.
Pedagogiset vaikutukset	Opetus järjestetään vuosiluokittain muodostetuissa opetusryhmissä ja koulussa on opetusta myös erityisluokissa. Riittävän kokoiset opetusryhmät ja kouluyhteisö tukevat monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista, riittävää valinnaisainetarjontaa, opettajien välistä yhteistyötä sekä eri vuosiluokkien ja oppiaineiden välistä yhteistoimintaa.	Opetus järjestetään vuosiluokittain muodostetuissa opetusryhmissä ja koulussa on opetusta myös erityisluokissa. Riittävän kokoiset opetusryhmät ja kouluyhteisö tukevat monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista, riittävää valinnaisainetarjontaa, opettajien välistä yhteistyötä sekä eri vuosiluokkien ja oppiaineiden välistä yhteistoimintaa.

Nummelan koulu

	V0: Nykytila eli Nummelan koulun toiminta jatkuu	V1:Nummelan koulu yhdistetään Etelä-Nummelan ja/tai Kuoppanummen kouluihin
Turvallisuus	Kouluympäristö, toimintakulttuuri ja toimintatavat ovat oppilaille ja henkilöstölle tuttuja. Turvallisuuteen liittyvät käytännöt, kulkureitit ja yhteistyömallit säilyvät ennallaan. Muutoksiin liittyviä siirtymävaiheen riskejä ei synny.	Muutosvaiheessa turvallisuuteen liittyy uusia tekijöitä, kuten pidemmät koulumatkat, muuttuvat kulkureitit sekä uusien tilojen ja toimintatapojen omaksuminen. Vastaanottavissa kouluissa tulee huolehtia riittävästä tilaturvallisuudesta, oppilaiden ryhmäytymisestä ja yhteisöllisyyden vahvistamisesta. Pitkällä aikavälillä turvallisuus säilyy hyvällä tasolla, mikäli tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja toimintakulttuuri yhtenäinen.
Viestintä ja osallisuus	Koulun ulkoinen ja sisäinen viestintä toteutuu nykyisten käytäntöjen mukaisesti pääasiassa Wilman kautta. Viestintä on suunnitelmallista ja johdettua. Oppilaat, huoltajat ja henkilöstö osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen vakiintuneiden osallistumiskanavien kautta.	Muutoksen valmistelu edellyttää aktiivista, avointa ja suunnitelmallista viestintää oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja muille sidosryhmille. Viestinnässä korostuvat muutoksen vaikutukset, aikataulut ja käytännön järjestelyt. Oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle tulee tarjota mahdollisuuksia osallistua valmisteluun ja tuoda esiin näkemyksiään. Osallistaminen lisää muutoksen hyväksyttävyyttä ja tukee sujuvaa siirtymää.
Talous	Oppilaskohtaiset kustannukset säilyvät pääosin nykyisellä tasolla. Vaihtoehto ei tuo merkittäviä investointi- tai muutoskustannuksia. Toisaalta se ei myöskään mahdollista mahdollisten palveluverkon muutoksista saatavien säästöjen toteutumista. Kiinteistön ylläpito- ja käyttökustannukset jatkuvat nykyisellä tasolla.	Koulujen yhdistäminen voi tuoda pitkällä aikavälillä säästöjä kiinteistö-, ylläpito- ja henkilöstökustannuksissa sekä mahdollistaa resurssien tehokkaamman kohdentamisen. Toisaalta muutoksen toteuttamisesta aiheutuu kertaluonteisia kustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi muuttojärjestelyihin, tilojen muokkaamiseen, kalusteisiin, ICT-ratkaisuihin sekä kuljetuksiin. Taloudelliset vaikutukset riippuvat vastaanottavien koulujen kapasiteetista ja tarvittavista investoinneista.
Lapsivaikutukset	Oppilaat saavat jatkaa tutussa ja turvallisessa ympäristössä. Muutoksesta ei aiheudu epävarmuutta, stressiä tai sopeutumistarpeita. Koulumatkat säilyvät ennallaan, mikä tukee arjen sujuvuutta ja ennakoitavuutta. Oppilaiden sosiaaliset suhteet, yhteisöllisyys ja osallisuus jatkuvat nykyisellään. Kouluympäristö, toimintakulttuuri ja toimintatavat ovat oppilaille tuttuja. Turvallisuuteen liittyvät käytännöt, kulkureitit ja yhteistyömallit säilyvät ennallaan. Muutoksiin liittyviä siirtymävaiheen riskejä ei synny.	Koulujen yhdistäminen aiheuttaa oppilaille muutosvaiheen, joka edellyttää sopeutumista uusiin toimintatapoihin, tiloihin ja yhteisöihin. Osalle oppilaista koulumatkat pitenevät, mikä voi vaikuttaa päivittäiseen ajankäyttöön ja hyvinvointiin. Toisaalta suurempi kouluyhteisö voi tarjota laajemmat mahdollisuudet vertaissuhteisiin, valinnaisiin opintoihin sekä oppimisen ja hyvinvoinnin tukeen. Muutoksen onnistuminen edellyttää huolellista valmistelua ja siirtymävaiheen tukea. Muutosvaiheessa turvallisuuteen liittyy uusia tekijöitä, kuten pidemmät koulumatkat, muuttuvat kulkureitit sekä uusien tilojen ja toimintatapojen omaksuminen. Vastaanottavissa kouluissa tulee huolehtia riittävästä tilaturvallisuudesta, oppilaiden ryhmäytymisestä ja yhteisöllisyyden vahvistamisesta. Pitkällä aikavälillä turvallisuus säilyy hyvällä tasolla, mikäli tilat ovat tarkoituksenmukaiset ja toimintakulttuuri yhtenäinen.

Yhteenveto Nummelan koulusta

- Vaihtoehto V0 turvaa toiminnan vakauden, jatkuvuuden ja ennakoitavuuden oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle. Se säilyttää nykyisen palvelutason ja kouluyhteisön toimintakulttuurin, mutta ei tuota uusia toiminnallisia tai taloudellisia hyötyjä verrattuna mahdollisiin muutosskenaarioihin.
- Vaihtoehto V1 mahdollistaa palveluverkon tiivistämisen ja resurssien tehokkaamman käytön, mutta aiheuttaa samalla merkittäviä muutoksia oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle. Keskeisiä vaikutuksia ovat koulumatkojen ja toimintaympäristön muutokset, yhteisöjen yhdistyminen sekä mahdolliset taloudelliset säästöt pidemmällä aikavälillä. Muutoksen onnistuminen edellyttää huolellista suunnittelua, laajaa osallistamista ja riittävää siirtymävaiheen tukea.

Otalammen yläkoulu

	V0: Nykytila eli Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu	V1: Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan
Hyvinvointi	Oppilaat saavat käydä koulua tutussa oppimisympäristössä ja jatkaa osana yhtenäiskoulua esiopetuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen saakka. Yhtenäinen koulupolku tukee oppilaiden hyvinvointia, turvallisuuden tunnetta ja kouluyhteisöön kiinnittymistä. Pienen kouluyhteisön vahvuutena ovat oppilaiden hyvä tunteminen sekä mahdollisuus yksilölliseen ohjaukseen ja tukeen. Koulumatkat säilyvät ennallaan.	Yläkouluopetuksen siirtyminen toiseen kouluun tarkoittaa Otalammen oppilaille merkittävää muutosta koulupolun kannalta. Oppilaat joutuvat siirtymään tutusta yhtenäiskouluyhteisöstä suurempaan kouluun, mikä edellyttää sopeutumista uusiin tiloihin, toimintatapoihin, henkilökuntaan ja oppilasryhmiin. Osa oppilaista voi hyötyä laajemmista vertaissuhteista ja suuremman koulun tarjoamista valinnanmahdollisuuksista. Koulumatkat pitenevät useimmilla oppilailla, mikä lisää päivittäiseen arkeen kuluvaa aikaa.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Otalammen yläkoulun säilyminen tukee taajaman vetovoimaa lapsiperheiden asuinpaikkana. Yhtenäiskoulu vahvistaa alueen palvelutasoa ja tukee kyläyhteisön elinvoimaisuutta. Koululla on merkittävä rooli paikallisessa yhteisössä, ja sen toiminnan jatkuminen ylläpitää myönteistä kuvaa Otalammesta asuinalueena. Koulun toiminta tukee myös paikallisten yhdistysten, harrastustoiminnan ja muiden yhteistyökumppaneiden toimintamahdollisuuksia.	Yläkoulun poistuminen Otalammelta heikentää alueen palvelutasoa ja vähentää alueen vetovoimaa erityisesti lapsiperheiden näkökulmasta. Yhtenäiskoulun muuttuminen alakouluksi katkaisee nykyisen yhtenäisen koulupolun. Muutoksella voi olla vaikutuksia myös paikalliseen yhteisöllisyyteen, sillä koulu on merkittävä osa Otalammen identiteettiä ja taajaman toimintaa.
Henkilöstö	Henkilöstö säilyy pääosin ennallaan, oppilasmäärän vähentyessä henkilöstöresurssit voivat vähentyä asteittain luonnollisen poistuman kautta, kuten eläköitymisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten seurauksena. Yhtenäiskoulun toimintamalli mahdollistaa yhteistyön eri vuosiluokkien välillä sekä opetuksen suunnittelun pitkäjänteisesti koko perusopetuksen näkökulmasta. Työyhteisössä tuetaan henkilöstön keskinäistä yhteistyötä, yhteisöllisyyttä ja oppilaiden kokonaisvaltaista tuntemista.	Yläkoulun toiminnan päättyminen Otalammella aiheuttaa muutoksia henkilöstön tehtäviin, työyhteisöihin ja työskentelypaikkoihin. Henkilöstö sijoittuisi pääosin vastaanottaviin kouluihin, mutta opetuksen järjestämiseen ja resurssien kohdentamiseen liittyviä muutoksia olisi arvioitava kokonaisuutena. Muutos voi heikentää nykyisen yhtenäiskoulun tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia eri vuosiluokkien välillä sekä vaikuttaa työyhteisön rakenteeseen.
Turvallisuus	Oppilaat opiskelevat tutussa ja turvallisessa ympäristössä sekä tutun henkilöstön ohjauksessa. Yhtenäiskoulumalli vähentää nivelvaiheisiin liittyviä muutoksia, koska oppilaiden ei tarvitse siirtyä toiseen kouluun yläkouluvaiheessa. Tuttu toimintakulttuuri, oppimisympäristö ja henkilöstö tukevat sekä fyysistä että psyykkistä turvallisuutta.	Siirtyminen suurempiin kouluyksiköihin lisää oppilaiden päivittäistä liikkumista ja kuljetusten tarvetta. Koulumatkojen pidentyminen voi lisätä liikenneturvallisuuteen liittyviä riskejä ja pidentää oppilaiden koulupäiviä. Toisaalta suuremmissa yksiköissä voidaan tarjota laajempia oppilashuollon ja tuen palveluja. Muutostilanteessa tulee kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden ryhmäytymiseen, yhteisöllisyyden rakentumiseen sekä nivelvaiheen tukeen.

Otalammen yläkoulu

	V0: Nykytila eli Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu	V1: Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan
Viestintä ja osallisuus	Koulun sisäinen ja ulkoinen viestintä toteutetaan vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti. Otalammella toimii aktiivinen vanhempaintoimikunta, joka vahvistaa kodin ja koulun yhteistyötä sekä huoltajien osallisuutta koulun toiminnan kehittämisessä. Oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Pienen ja yhteisöllisen toimintaympäristön ansiosta vuorovaikutus koulun ja huoltajien välillä on tiivistä.	Muutos edellyttää laajaa ja avointa viestintää oppilaille, huoltajille, henkilöstölle sekä alueen asukkaille. Otalammen aktiivinen vanhempaintoimikunta muodostaa tärkeän yhteistyökumppanin muutoksen valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa. Oppilaiden, huoltajien ja henkilöstön osallistuminen suunnitteluun on tärkeää muutoksen hyväksyttävyyden ja onnistuneen toteutuksen kannalta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää yhteisöllisyyden säilyttämiseen siirtymävaiheessa.
Talous	Oppilaskohtaiset kustannukset säilyvät pääosin nykyisellä tasolla. Vaihtoehto ei aiheuta merkittäviä muutos- tai investointikustannuksia. Koulukiinteistön käyttö jatkuu nykyisellään, eikä oppilaiden kuljetustarpeisiin synny olennaisia muutoksia. Toisaalta vaihtoehto ei mahdollista sellaisia mahdollisia säästöjä, joita palveluverkon muutoksilla voitaisiin saavuttaa.	Yläkouluopetuksen keskittäminen voi tuoda pitkällä aikavälillä säästöjä henkilöstö-, ja ylläpitokustannuksissa sekä mahdollistaa resurssien tehokkaamman käytön. Kiinteistökustannuksissa ei synny säästöä, ellei yläkoulutiloille löydy korvaavaa käyttöä. Samanaikaisesti oppilaskuljetusten kustannukset kasvavat koulumatkojen pidentyessä. Muutoksesta aiheutuu myös kertaluonteisia kustannuksia esimerkiksi tilajärjestelyistä, muuttoon liittyvistä toimenpiteistä sekä vastaanottavien koulujen mahdollisista lisätilatarpeista. Kokonaistaloudellinen vaikutus riippuu oppilasmääristä, kuljetusratkaisuista ja vastaanottavien koulujen kapasiteetista.
Lapsivaikutukset	Oppilaat saavat käydä koulua tutussa oppimisympäristössä ja jatkaa osana yhtenäiskoulua esiopetuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen saakka. Yhtenäinen koulupolku tukee oppilaiden hyvinvointia, turvallisuuden tunnetta ja kouluyhteisöön kiinnittymistä. Pienen kouluyhteisön vahvuutena ovat oppilaiden hyvä tunteminen sekä mahdollisuus yksilölliseen ohjaukseen ja tukeen. Koulumatkat säilyvät ennallaan. Oppilaat opiskelevat tutussa ja turvallisessa ympäristössä sekä tutun henkilöstön ohjauksessa. Yhtenäiskoulumalli vähentää nivelvaiheisiin liittyviä muutoksia, koska oppilaiden ei tarvitse siirtyä toiseen kouluun yläkouluvaiheessa. Tuttu toimintakulttuuri, oppimisympäristö ja henkilöstö tukevat sekä fyysistä että psyykkistä turvallisuutta.	Yläkouluopetuksen siirtyminen toiseen kouluun tarkoittaa Otalammen oppilaille merkittävää muutosta koulupolun kannalta. Oppilaat joutuvat siirtymään tutusta yhtenäiskouluyhteisöstä suurempaan kouluun, mikä edellyttää sopeutumista uusiin tiloihin, toimintatapoihin, henkilökuntaan ja oppilasryhmiin. Osa oppilaista voi hyötyä laajemmista vertaissuhteista ja suuremman koulun tarjoamista valinnanmahdollisuuksista. Koulumatkat pitenevät useimmilla oppilailla, mikä lisää päivittäiseen arkeen kuluvaa aikaa. Siirtyminen suurempiin kouluyksiköihin lisää oppilaiden päivittäistä liikkumista ja kuljetusten tarvetta. Koulumatkojen pidentyminen voi lisätä liikenneturvallisuuteen liittyviä riskejä ja pidentää oppilaiden koulupäiviä. Toisaalta suuremmissa yksiköissä voidaan tarjota laajempia oppilashuollon ja tuen palveluja. Muutostilanteessa tulee kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden ryhmäytymiseen, yhteisöllisyyden rakentumiseen sekä nivelvaiheen tukeen.

Otalammen yläkoulu

	V0: Nykytila eli Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu	V1: Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan
Pedagogiset vaikutukset	Opetus järjestetään vuosiluokittain muodostetuissa opetusryhmissä ja koulussa on opetusta myös erityisluokissa. Riittävän kokoiset opetusryhmät ja kouluyhteisö tukevat monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista, riittävää valinnaisainetarjontaa, opettajien välistä yhteistyötä sekä eri vuosiluokkien ja oppiaineiden välistä yhteistoimintaa.	Opetus järjestetään vuosiluokittain muodostetuissa opetusryhmissä ja koulussa on opetusta myös erityisluokissa. Riittävän kokoiset opetusryhmät ja kouluyhteisö tukevat monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista, riittävää valinnaisainetarjontaa, opettajien välistä yhteistyötä sekä eri vuosiluokkien ja oppiaineiden välistä yhteistoimintaa.

Yhteenveto Otalammen yläkoulusta

- Vaihtoehto V0 turvaa Otalammen yhtenäiskoulun jatkuvuuden, säilyttää oppilaiden yhtenäisen koulupolun ja tukee taajaman yhteisöllisyyttä sekä elinvoimaa. Ratkaisu ylläpitää nykyistä palvelutasoa, vahvistaa kodin ja koulun yhteistyötä sekä tukee oppilaiden hyvinvointia ja turvallisuudentunnetta tutussa toimintaympäristössä.
- Vaihtoehto V1 tehostaa palveluverkon käyttöä ja voi tuoda taloudellisia hyötyjä pitkällä aikavälillä. Samalla se merkitsee merkittävää muutosta Otalammen yhtenäiskoulumalliin, alueen yhteisöllisyyteen sekä oppilaiden päivittäiseen arkeen. Keskeisiä vaikutuksia ovat koulumatkojen pidentyminen, siirtyminen suurempiin kouluyhteisöihin sekä Otalammen palvelutason muuttuminen. Muutoksen onnistuminen edellyttää huolellista suunnittelua, riittävää siirtymävaiheen tukea sekä tiivistä yhteistyötä huoltajien ja paikallisyhteisön kanssa.

Vanjärven ja Jokikunnan koulut

	V0: Jokikunnan koulun, Vanjärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu	V1:Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle	V2:Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle	V3:Vanjärven ja Jokikunnan koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun
Hyvinvointi	Oppilaat saavat käydä kolme kouluvuottaan pienessä lähikoulussa. Siirtymä esiopetuksesta 1. luokalle on sujuva, koska tilat ja henkilöstö ovat jo tuttuja.	Vanjärven alueen lasten koulumatkat pitenevät. Lapset eivät voi kulkea kouluun kävellen tai pyörällä alakoulun aikana. Opetus edellyttää vuorovuosikurssiperiaatetta, jossa oppisisällöt eivät kaikilta osin etene kronologisessa järjestyksessä. Tämä voi aiheuttaa haasteita koulua vaihtaville oppilaille.	Jokikunnan alueen lasten koulumatkat pitenevät. Lapset eivät voi kulkea kouluun kävellen tai pyörällä alakoulun aikana. Opetus edellyttää vuorovuosikurssiperiaatetta, jossa oppisisällöt eivät kaikilta osin etene kronologisessa järjestyksessä. Tämä voi aiheuttaa haasteita koulua vaihtaville oppilaille.	Vanjärven ja Jokikunnan alueiden oppilaat siirtyvät koulukuljetusten piiriin koko alakoulun ajaksi. Koulumatkat pitenevät. Pappilanpellon koulu sijaitsee noin 13 km Vanjärven koululta ja noin 11 km Jokikunnan koululta.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Kylien vetovoima säilyy. Kyläkoulu toimii kohtaamispaikkana ja kyläyhteisön keskuksena.	Vanjärven alueen vetovoima todennäköisesti heikentyy koulun toiminnan päättyessä.	Jokikunnan alueen vetovoima todennäköisesti heikentyy koulun toiminnan päättyessä.	Sekä Vanjärven että Jokikunnan alueiden vetovoima todennäköisesti heikentyy koulujen toiminnan päättyessä.
Henkilöstö	Nykyinen henkilöstörakenne säilyy. Henkilöstö voi jatkaa työskentelyä pienessä kyläkoulussa. Ensimmäisen luokan opettaja voi keskittyä ensimmäisen luokan oppilaisiin ilman yhdysluokkaopetusta.	Henkilöstön tarve vähenee, jolloin osalle henkilöstöstä on löydettävä uusi sijoituspaikka. Opetuksessa palataan yhdysluokkiin.	Henkilöstön tarve vähenee, jolloin osalle henkilöstöstä on löydettävä uusi sijoituspaikka. Opetuksessa palataan yhdysluokkiin.	Henkilöstölle on löydettävä uudet virkojen sijoituspaikat. Henkilöstö ei välttämättä voi itse valita uutta sijoituspaikkaansa.
Turvallisuus	Ei tunnistettua muutosta nykytilanteeseen.	Vanjärven alueen lasten koulumatkat pitenevät kolmen ensimmäisen kouluvuoden osalta.	Jokikunnan alueen lasten koulumatkat pitenevät kolmen ensimmäisen kouluvuoden osalta.	Molempien alueiden lasten koulumatkat pitenevät koko alakoulun ajaksi.
Viestintä ja osallisuus	Oppilaat säilyttävät vahvan yhteyden omaan kyläyhteisöönsä.	Vanjärven alueen oppilaiden kiinnittyminen omaan kyläyhteisöön voi vähentyä.	Jokikunnan alueen oppilaiden kiinnittyminen omaan kyläyhteisöön voi vähentyä.	Oppilaiden yhteys omaan asuinympäristöön ja kyläyhteisöön voi vähentyä. Toisaalta sosiaalinen verkosto voi laajentua ikätovereiden määrän kasvaessa.
Pedagogiset vaikutukset	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa. Koulun pieni oppilasmäärä ei mahdollista laajaa valinnaisainetarjontaa. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa. Koulun pieni oppilasmäärä ei mahdollista laajaa valinnaisainetarjontaa. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa. Koulun pieni oppilasmäärä ei mahdollista laajaa valinnaisainetarjontaa. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.	Opetus järjestetään vuosiluokittain muodostetuissa opetusryhmissä ja koulussa on opetusta myös erityisluokissa. Riittävän kokoiset opetusryhmät ja kouluyhteisö tukevat monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista, riittävää valinnaisainetarjontaa, opettajien välistä yhteistyötä sekä eri vuosiluokkien ja oppiaineiden välistä yhteistoimintaa.

Vanjärven ja Jokikunnan koulut

	V0: Vanjärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu	V1:Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle	V2:Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle	V3:Vanjärven ja Jokikunnan koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun
Talous	Toiminta jatkuu nykyisissä tiloissa, eikä siirtymävaiheesta aiheudu välittömiä muutoskustannuksia. Kiinteistöjen käyttöaste säilyy ennallaan ja nykyiset investointi- ja ylläpitokustannukset jatkuvat. Kuljetuskustannukset pysyvät nykyisellä tasolla. Henkilöstöresurssien käyttö jatkuu pääosin nykyisen rakenteen mukaisesti, eikä yhdistymisestä saatavia mahdollisia mittakaavaetuja synny. Tulevat korjaus- ja ylläpitotarpeet kohdistuvat edelleen sekä koulu- että päiväkotikiinteistöön.	Vanjärven koulukiinteistön opetuskäyttö päättyy, mikä voi pitkällä aikavälillä vähentää kiinteistön käyttö-, energia- ja ylläpitokustannuksia. Oppilaiden koulukuljetusten tarve lisääntyy, mikä kasvattaa kuljetuskustannuksia. Jokikunnan koulun tilojen käyttöaste paranee ja opetus voidaan järjestää suuremmassa yksikössä tehokkaammin. Henkilöstöresurssien käyttöä voidaan tarkastella laajemmassa kokonaisuudessa, mikä voi tuottaa toiminnallisia säästöjä pitkällä aikavälillä. Muutoksesta aiheutuu kertaluonteisia siirtymä- ja järjestelykustannuksia, kuten muutto-, kaluste- ja mahdollisia tilamuutoskuluja.	Jokikunnan koulukiinteistön opetuskäyttö päättyy, mikä voi vähentää kiinteistöjen ylläpitokustannuksia pitkällä aikavälillä. Oppilaiden kuljetustarpeet muuttuvat, ja osa oppilaista tarvitsee nykyistä enemmän koulukuljetuksia. Vanjärven koulun käyttöaste kasvaa, mikä tehostaa olemassa olevien tilojen hyödyntämistä. Toiminnan keskittäminen yhteen kouluun voi parantaa resurssien käyttöä ja vähentää päällekkäisiä kustannuksia. Muutos aiheuttaa kertaluonteisia siirtymävaiheen kustannuksia sekä mahdollisia tilojen muokkaus- ja varustelutarpeita.	Kahden koulukiinteistön opetuskäytöstä luopuminen voi tuoda merkittäviä säästöjä kiinteistöjen ylläpito-, siivous-, energia- ja huoltokustannuksissa. Pappilanpellon koulun tilojen käyttöaste kasvaa ja opetuksen järjestäminen suuremmassa yksikössä voi tehostaa resurssien käyttöä. Koulukuljetuskustannukset kasvavat merkittävästi oppilaiden pidempien koulumatkojen vuoksi. Henkilöstön käyttöä voidaan suunnitella laajemmassa kokonaisuudessa, mikä voi vähentää päällekkäisyyksiä ja lisätä toiminnan tehokkuutta. Muutoksen toteuttaminen edellyttää mahdollisia investointeja Pappilanpellon koulun tiloihin, kalustukseen ja oppilasmäärän kasvuun varautumiseen. Taloudelliset hyödyt realisoituvat pääosin pitkällä aikavälillä, kun kiinteistö- ja toimintakustannukset pienenevät.
Lapsivaikutukset	Oppilaat saavat käydä kolme kouluvuottaan pienessä lähikoulussa. Siirtymä esiopetuksesta 1. luokalle on sujuva, koska tilat ja henkilöstö ovat jo tuttuja.	Vanjärven alueen lasten koulumatkat pitenevät. Lapset eivät voi kulkea kouluun kävellen tai pyörällä alakoulun aikana. Opetus edellyttää vuorovuosikurssiperiaatetta, jossa oppisisällöt eivät kaikilta osin etene kronologisessa järjestyksessä. Tämä voi aiheuttaa haasteita koulua vaihtaville oppilaille.	Jokikunnan alueen lasten koulumatkat pitenevät. Lapset eivät voi kulkea kouluun kävellen tai pyörällä alakoulun aikana. Opetus edellyttää vuorovuosikurssiperiaatetta, jossa oppisisällöt eivät kaikilta osin etene kronologisessa järjestyksessä. Tämä voi aiheuttaa haasteita koulua vaihtaville oppilaille.	Vanjärven ja Jokikunnan alueiden oppilaat siirtyvät koulukuljetusten piiriin koko alakoulun ajaksi. Koulumatkat pitenevät. Pappilanpellon koulu sijaitsee noin 13 km Vanjärven koululta ja noin 11 km Jokikunnan koululta.

Yhteenveto Jokikunnan ja Vanjärven kouluista

V0 (nykytila) tukee parhaiten lasten hyvinvointia, kyläyhteisöjen elinvoimaa ja paikallista osallisuutta. Oppilaat voivat käydä koulua omassa lähiyhteisössään, koulumatkat pysyvät lyhyinä ja yhteys kylään säilyy vahvana. Henkilöstörakenne säilyy ennallaan eikä muutoksista aiheudu kustannuksia. Toisaalta nykytila ylläpitää kahden koulun kustannusrakennetta eikä mahdollista toiminnan keskittämisestä saatavia tehokkuushyötyjä.

V1 (Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle) ja **V2 (Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle)** ovat vaikutuksiltaan hyvin samankaltaisia. Molemmissa vaihtoehdoissa yhden kylän vetovoima heikkenee koulun lakkauttamisen seurauksena, koulumatkat pitenevät osalla oppilaista ja opetuksessa palataan yhdysluokkiin. Samalla yhden koulukiinteistön ylläpitokustannuksista voidaan luopua pitkällä aikavälillä ja tilojen käyttö tehostuu. Taloudelliset hyödyt jäävät kuitenkin osittain kasvavien kuljetus- ja siirtymäkustannusten vastapainoksi.

V3 (molemmat koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun) tuottaa suurimmat toiminnalliset ja taloudelliset muutokset. Vaihtoehto mahdollistaa suurimmat kiinteistö- ja resurssisäästöt pitkällä aikavälillä sekä vähentää päällekkäisiä kustannuksia. Samalla vaikutukset lasten arkeen ja kyläyhteisöihin ovat merkittävimmät: koulumatkat pitenevät huomattavasti koko alakoulun ajaksi, kaikki oppilaat siirtyvät kuljetusten piiriin ja molempien kylien vetovoima voi heikentyä. Myös henkilöstövaikutukset ovat suurimmat, sillä kaikille työntekijöille on löydettävä uusi sijoituspaikka.

Kokonaisuutena tarkasteltuna **V0 tukee parhaiten hyvinvointia, osallisuutta ja kylien elinvoimaa**, kun taas **V3 tarjoaa suurimman potentiaalin toiminnan tehostamiseen ja pitkän aikavälin kustannussäästöihin**. Vaihtoehdot **V1 ja V2 sijoittuvat vaikutuksiltaan näiden väliin**, yhdistäen osan keskittämisen hyödyistä ja osan nykytilan eduista. Ne kohdistavat kuitenkin kielteiset vaikutukset pääosin siihen kyläyhteisöön, jonka koulun toiminta päättyy.

Vuonna 2028 on tulossa opetussuunnitelmauudistus. Siinä oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointikriteerit määritellään jatkossa kansallisesti vuosiluokittain. Tämä tarkoittaa sitä, että opettajan on pystyttävä suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan opetusta entistä täsmällisemmin eri vuosiluokkien tavoitteiden mukaisesti. Tämä tulee olemaan haastavaa monen eri vuositason oppilaan opiskellessa samassa luokassa.

Vihtijärven koulu

	V0: Nykytila eli Vihtijärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu	V1: Vihtijärven koulu ja päiväkoti siirtyvät Haimooseen	V2:Vihtijärven koulu siirtyy Haimooseen ja päiväkodin toiminta jatkuu
Hyvinvointi	Oppilaat käyvät alakoulun pienessä lähikoulussaan. Siirtymä esikoulusta ensimmäiselle luokalle on sujuva tilojen ja henkilöiden ollessa jo tuttuja.	Vihtijärven alueen lapset eivät kulje lainkaan kouluun kävellen tai pyörällä alakoulutaipaleensa aikana vaan lähes oppilaat siirtyvät kaikki koulukuljetuksen pariin koko alakoulun ajaksi. Koulumatka pitenee. Oppilaat saavat enemmän ikätovereita.	Vihijärven alueen lapset eivät kulje lainkaan kouluun kävellen tai pyörällä alakoulutaipaleensa aikana vaan lähes oppilaat siirtyvät kaikki koulukuljetuksen pariin koko alakoulun ajaksi. Koulumatka pitenee. Oppilaat saavat enemmän ikätovereita.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Kylän vetovoima pysyy, kyläkoulu on kohtaamispaikka ja kylän keskus.	Vihtijärven alueen vetovoima vähenee, kun koulu loppuu.	Vihtijärven alueen vetovoima vähenee, kun koulu loppuu.
Henkilöstö	Ei pysyvää henkilöstöä tällä hetkellä.	Luokanopettajan virat jätetään täyttämättä.	Luokanopettajan virat jätetään täyttämättä.
Turvallisuus	Ei vaikutusta	Koulumatkat pitenevät. Osalla oppilaista pimeä tie vaihtuu koulukuljetukseen.	Koulumatkat pitenevät. Osalla oppilaista pimeä tie vaihtuu koulukuljetukseen.
Viestintä ja osallisuus	Oppilaat ovat kiinnittyneitä omaan kyläyhteisöönsä.	Oppilaiden kiinnittyminen Vihtijärven kyläyhteisöön vähenee. Lapsen sosiaalinen verkosto saattaa kasvaa ikätovereiden lisääntyessä.	Oppilaiden kiinnittyminen Vihtijärven kyläyhteisöön vähenee. Lapsen sosiaalinen verkosto saattaa kasvaa ikätovereiden lisääntyessä.
Pedagogiset vaikutukset	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa, joissa on usean eri vuosiluokan oppilaita. Koulun pieni oppilasmäärä ei mahdollista laajaa valinnaisainetarjontaa. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa, joissa on kahden eri vuosiluokan oppilaita. Koulun kasvava oppilasmäärä mahdollistaa laajemman valinnaisainetarjonnan ja monialaisten opintojaksojen suunnittelun. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.	Opetus järjestetään pienissä yhdysluokissa, joissa on kahden eri vuosiluokan oppilaita. Koulun kasvava oppilasmäärä mahdollistaa laajemman valinnaisainetarjonnan ja monialaisten opintojaksojen suunnittelun. Opettajien välinen yhteistyö on toimivaa.

Vihtijärven koulu

	V0: Nykytila eli Vihtijärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu	V1: Vihtijärven koulu ja päiväkoti siirtyvät Haimooseen	V2:Vihtijärven koulu siirtyy Haimooseen ja päiväkodin toiminta jatkuu
Talous	Toiminta jatkuu nykyisissä tiloissa ilman merkittäviä välittömiä muutoskustannuksia. Koulun ja päiväkodin kiinteistöjen käyttö-, ylläpito-, energia- ja huoltokustannukset säilyvät nykyisellä tasolla. Kuljetuskustannukset eivät merkittävästi muutu nykyisestä. Henkilöstöresurssit säilyvät hajautetussa toimintamallissa, eikä toiminnan keskittämisellä saavutettavia mahdollisia tehokkuushyötyjä synny. Mahdolliset tulevat korjaus- ja investointitarpeet kohdistuvat edelleen Vihtijärven koulun ja päiväkodin kiinteistöihin.	Vihtijärven koulu- ja päiväkotikiinteistöjen käytöstä voidaan luopua opetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta, mikä vähentää pitkällä aikavälillä kiinteistöjen ylläpito- ja käyttökustannuksia. Haimoon tilojen käyttöaste kasvaa, mikä tehostaa olemassa olevien tilojen hyödyntämistä. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden keskittäminen voi mahdollistaa henkilöstöresurssien nykyistä joustavamman käytön. Lasten ja oppilaiden kuljetustarve kasvaa, mikä lisää kuljetuskustannuksia. Muutos aiheuttaa kertaluonteisia siirtymä- ja järjestelykustannuksia, kuten muutto-, kaluste- ja mahdollisia tilojen muutostöihin liittyviä kustannuksia. Taloudelliset säästöt muodostuvat pääosin kiinteistöjen ylläpidon vähenemisestä, mutta niitä vähentävät kasvavat kuljetuskustannukset.	Vihtijärven koulu- ja päiväkotikiinteistöjen käytöstä voidaan luopua opetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta, mikä vähentää pitkällä aikavälillä kiinteistöjen ylläpito- ja käyttökustannuksia. Haimoon tilojen käyttöaste kasvaa, mikä tehostaa olemassa olevien tilojen hyödyntämistä. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden keskittäminen voi mahdollistaa henkilöstöresurssien nykyistä joustavamman käytön. Lasten ja oppilaiden kuljetustarve kasvaa, mikä lisää kuljetuskustannuksia. Muutos aiheuttaa kertaluonteisia siirtymä- ja järjestelykustannuksia, kuten muutto-, kaluste- ja mahdollisia tilojen muutostöihin liittyviä kustannuksia. Taloudelliset säästöt muodostuvat pääosin kiinteistöjen ylläpidon vähenemisestä, mutta niitä vähentävät kasvavat kuljetuskustannukset.
Lapsivaikutukset	Oppilaat käyvät alakoulun pienessä lähikoulussaan. Siirtymä esikoulusta ensimmäiselle luokalle on sujuva tilojen ja henkilöiden ollessa jo tuttuja.	Vihtijärven alueen lapset eivät kulje lainkaan kouluun kävellen tai pyörällä alakoulutaipaleensa aikana vaan lähes oppilaat siirtyvät kaikki koulukuljetuksen pariin koko alakoulun ajaksi. Koulumatka pitenee. Oppilaat saavat enemmän ikätovereita.	Vihijärven alueen lapset eivät kulje lainkaan kouluun kävellen tai pyörällä alakoulutaipaleensa aikana vaan lähes oppilaat siirtyvät kaikki koulukuljetuksen pariin koko alakoulun ajaksi. Koulumatka pitenee. Oppilaat saavat enemmän ikätovereita.

Yhteenveto Vihtijärvestä

Vaihtoehtojen tarkastelussa keskeiseksi kysymykseksi nousee tasapaino Vihtijärven kylän elinvoiman ja lähipalveluiden säilyttämisen sekä toiminnan keskittämisestä saatavien toiminnallisten ja taloudellisten hyötyjen välillä.

V0 (nykytila) tukee parhaiten kyläyhteisön elinvoimaa, paikallista osallisuutta ja varhaiskasvatuksen sekä koulun muodostamaa yhtenäistä palveluketjua. Oppilaat voivat käydä koulunsa pienessä lähikoulussa, siirtymä esiopetuksesta kouluun on sujuva ja yhteys omaan kyläyhteisöön säilyy vahvana. Taloudellisesti vaihtoehto ei aiheuta muutoskustannuksia, mutta ylläpitää nykyistä kiinteistö- ja palvelurakennetta sekä tulevia investointi- ja ylläpitotarpeita.

V1 (koulu ja päiväkoti siirtyvät Haimooseen) tuo suurimmat rakenteelliset muutokset. Toiminnan keskittäminen voi tehostaa tilojen käyttöä, lisätä henkilöstöresurssien joustavuutta ja vähentää kiinteistöjen ylläpitokustannuksia pitkällä aikavälillä. Samalla lähes kaikki lapset siirtyvät kuljetusten piiriin koko perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen ajaksi, koulumatkat pitenevät ja Vihtijärven kylän vetovoima heikkenee. Toisaalta oppilaiden ja lasten mahdollisuudet laajempiin vertaisryhmiin kasvavat.

V2 (koulu siirtyy Haimooseen, päiväkoti jatkuu Vihtijärvellä) sijoittuu vaikutuksiltaan nykytilan ja täydellisen keskittämisen väliin. Päiväkodin säilyminen tukee edelleen lapsiperhepalvelujen saatavuutta, helpottaa varhaiskasvatuksen saavutettavuutta ja ylläpitää osittain kylän elinvoimaa. Koulun siirtyminen Haimooseen kuitenkin pidentää koulumatkoja, lisää kuljetustarvetta ja heikentää koulun roolia kyläyhteisön keskuksena. Taloudelliset hyödyt ovat pienemmät kuin vaihtoehdossa V1, koska osa kiinteistö- ja toimintakustannuksista säilyy päiväkodin jatkaessa toimintaansa.

Kokonaisuutena tarkasteltuna **V0 vahvistaa eniten paikallista yhteisöllisyyttä, kylän elinvoimaa ja lähipalveluiden saatavuutta**, kun taas **V1 tarjoaa suurimman mahdollisuuden toiminnan keskittämiseen ja kiinteistökustannusten vähentämiseen pitkällä aikavälillä**. **V2 muodostaa kompromissin näiden tavoitteiden välille**, säilyttäen varhaiskasvatuksen lähipalveluna, mutta siirtäen koulutoiminnan suurempaan yksikköön. Taloudelliset säästöt kasvavat vaihtoehtojen V0–V1 välillä, mutta samalla kasvavat vaikutukset koulumatkoihin, kyläyhteisöön kiinnittymiseen ja Vihtijärven alueen vetovoimaan.

Vuonna 2028 on tulossa opetussuunnitelmauudistus. Siinä oppiaineiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointikriteerit määritellään jatkossa kansallisesti vuosiluokittain. Tämä tarkoittaa sitä, että opettajan on pystyttävä suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan opetusta entistä täsmällisemmin eri vuosiluokkien tavoitteiden mukaisesti. Tämä tulee olemaan haastavaa monen eri vuositason oppilaan opiskellessa samassa luokassa.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestäminen

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Selvitetään palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta - Mahdollisesti ostopalvelu
Hyvinvointi	Palvelun jatkuminen kunnan omana toimintana säilyttää lasten ja perheiden nykyisen palvelun sekä tukee toiminnan jatkuvuutta ja ennakoitavuutta. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisessä keskeistä on lapsen mahdollisuus toimia, muodostaa vertaissuhteita ja saada varhaiskasvatusta omalla kielellään.	Palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta, mahdollisesti ostopalveluna, voi muuttaa lasten ja perheiden nykyistä palvelukokonaisuutta. Selvityksessä tulee arvioida, miten palvelun jatkuvuus, saavutettavuus ja laatu sekä lapsen ruotsinkielinen toimintaympäristö voidaan turvata. Mahdollisessa muutoksessa tulee huomioida lasten arjen jatkuvuus, vertaissuhteet ja turvalliset aikuissuhteet.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen jatkaminen kunnan omana toimintana turvaa palvelun jatkuvuutta ja vahvistaa Vihdin houkuttelevuutta kaksikielisten ja ruotsinkielisten lapsiperheiden asuinpaikkana. Oma palvelu lisää kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan laatuun, saatavuuteen ja kehittämiseen. Vaikutus yritystoimintaan on vähäinen, mutta monipuoliset varhaiskasvatuspalvelut tukevat välillisesti työvoiman saatavuutta ja kunnan yleistä pitovoimaa.	Ostopalvelu voi turvata ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen saatavuuden myös silloin, kun lapsimäärä on pieni ja kunnan oman toiminnan järjestäminen on haastavaa. Ratkaisu avaa palveluntuottajalle liiketoimintamahdollisuuden ja voi lisätä mahdollisuuksia joustavaan, kuntarajat ylittävään yhteistyöhön. Elinvoimavaikutus riippuu kuitenkin palvelun sijainnista, saavutettavuudesta, jatkuvuudesta ja laadusta. Jos palvelun laatu tai saavutettavuus heikkenee, ratkaisu heikentää kunnan houkuttelevuutta ruotsinkielisten ja kaksikielisten lapsiperheiden näkökulmasta.
Henkilöstö	Kunnan oman toiminnan jatkuminen säilyttää henkilöstön nykyisen työnantajan ja tukee työyhteisön sekä toimintatapojen jatkuvuutta. Toiminnan järjestämisessä tulee edelleen varmistaa ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen tarvittavan henkilöstön saatavuus ja osaaminen.	Selvityksessä tulee arvioida mahdollisen ostopalvelun vaikutukset nykyisen henkilöstön asemaan, tehtäviin ja työskentely-ympäristöön sekä ruotsinkielisen henkilöstön saatavuuteen ja toiminnan jatkuvuuteen. Lapsivaikutusten näkökulmasta henkilöstöratkaisuissa tulee huomioida lasten pysyvien ja turvallisten aikuissuhteiden merkitys.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestäminen

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Selvitetään palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta - Mahdollisesti ostopalvelu
Turvallisuus	Nykyisen toiminnan jatkuminen säilyttää lapsille tutun toimintaympäristön, toimintatavat ja henkilöstön, mikä tukee lasten turvallisuuden tunnetta ja arjen jatkuvuutta. Toiminnan järjestämisessä tulee edelleen varmistaa fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ruotsinkielinen varhaiskasvatusympäristö.	Selvityksessä tulee arvioida, miten fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen ruotsinkielinen varhaiskasvatusympäristö toteutuisi muun toimijan järjestämässä palvelussa. Mikäli palvelun järjestämistapa, toimintaympäristö tai henkilöstö muuttuisi, tulee erityisesti huomioida muutoksen vaikutukset lasten turvallisuuden tunteeseen ja arjen jatkuvuuteen.
Viestintä ja osallisuus	Nykyisen toiminnan jatkuminen mahdollistaa lasten ja huoltajien osallisuuden sekä yhteistyön jatkumisen nykyisissä rakenteissa. Lasten näkemykset huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti, ja mahdollisuuksia vaikuttaa omaan varhaiskasvatusarkeen ylläpidetään.	Selvityksen aikana korostuvat avoin ja oikea-aikainen viestintä. Lasten näkemyksiä huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti erityisesti arvioitaessa heille merkityksellisiä asioita, kuten kieltä, vertaissuhteita, tuttuja aikuisia ja toimintaympäristöä. Mahdollisen uuden järjestämistavan tulee mahdollistaa lasten ja huoltajien osallisuus osana varhaiskasvatuksen toimintaa.
Talous	Kunnan järjestämässä toiminnassa henkilöstö- ja muut toimintakustannukset säilyvät kunnan omassa toiminnassa. Talousvaikutuksiin vaikuttavat erityisesti lasten määrä, käyttöaste sekä palvelun järjestämiseen tarvittavat henkilöstö- ja tilaresurssit.	Selvityksessä vertaillaan kunnan oman toiminnan ja muun toimijan, mahdollisesti ostopalveluna järjestämän palvelun kokonaiskustannuksia. Arvioinnissa tulee huomioida palvelun hinnan lisäksi mahdolliset kunnan vastuulle jäävät kustannukset sekä järjestämistavan muutoksesta aiheutuvat kustannukset. Taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin, kun mahdollisen palveluntuottajan, palvelun sisällön ja kustannusten tiedot ovat käytettävissä.
Lapsivaikutukset	Kunnan oman ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen jatkuminen tukee lasten arjen, toimintaympäristön sekä tuttujen aikuis- ja vertaissuhteiden jatkuvuutta. Keskeistä on turvata lapsen oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen omalla kielellään sekä riittävät mahdollisuudet ruotsinkielisiin vertaissuhteisiin. Lasten näkemykset huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti.	Palvelun järjestämisen selvittäminen muun toimijan toimesta ei itsessään muuta lasten nykyistä varhaiskasvatusta. Mahdollista ostopalvelua ja muita järjestämisvaihtoehtoja arvioitaessa lähtökohtana tulee olla lapsen etu. Keskeistä on turvata lapsen oikeus laadukkaaseen ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen, ruotsinkieliseen toimintaympäristöön sekä riittäviin vertaissuhteisiin ja turvallisiin aikuissuhteisiin. Ennen mahdollista järjestämistavan muutosta tulee arvioida vaikutukset lasten arjen jatkuvuuteen, palvelun saavutettavuuteen, turvallisuuden tunteeseen, osallisuuteen sekä yksilöllisen tuen toteutumiseen.

Yhteenveto ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisestä

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen järjestämisessä keskeistä on turvata lapsen oikeus laadukkaaseen ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen sekä ruotsin kielen ja kieli-identiteetin vahvistuminen. Nykyisen järjestämistavan jatkaminen tukee toiminnan jatkuvuutta ja tuttujen toimintatapojen sekä ihmissuhteiden säilymistä.

Järjestämistavan muuttaminen voi mahdollistaa palvelun toteuttamisen uudella tavalla ja vaikuttaa kunnan omien henkilöstö- ja muiden resurssien tarpeeseen. Muutoksessa on kuitenkin tärkeää varmistaa palvelun saatavuus, saavutettavuus, pedagoginen laatu, riittävä ruotsinkielinen henkilöstö sekä yhteistyön jatkuvuus perheiden kanssa.

Lapsivaikutusten näkökulmasta olennaista on arvioida, miten eri vaihtoehdot vaikuttavat lapsen arjen jatkuvuuteen, turvallisuuden tunteeseen, ihmissuhteisiin, osallisuuteen ja mahdollisuuteen toimia aidosti ruotsinkielisessä ympäristössä. Talouden näkökulmasta vaihtoehtoja tulee tarkastella kokonaisuutena huomioiden sekä välittömät kustannukset että palvelun järjestämisen pitkäjänteinen kestävyys.

Kokonaisuutena päätöksenteossa tulee punnita lapsen edun ja ruotsinkielisen palvelun laadun ja jatkuvuuden turvaamista suhteessa eri järjestämistapojen toiminnallisiin, henkilöstöön liittyviin ja taloudellisiin vaikutuksiin. Mahdollisessa muutoksessa on keskeistä varmistaa hallittu siirtymä sekä lasten ja perheiden osallisuus muutoksen valmistelussa.

Vanjärven päiväkoti

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Vanjärven päiväkodin lapset siirtyvät kirkonkylän päiväkoteihin
Hyvinvointi	Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen säilyttää alueen varhaiskasvatuksen lähipalvelun, tukee perheiden arjen sujuvuutta ja vähentää kulkemisen tarvetta. Lapsille tuttu toimintaympäristö sekä aikuisten ja vertaissuhteiden jatkuvuus tukevat arjen jatkuvuutta ja turvallisuuden kokemusta. Pieni yksikkö tukee myös yhteisöllisyyttä. Lähipalvelun säilyminen vahvistaa palvelujen alueellista saavutettavuutta.	Päiväkodin siirtyminen pois Vanjärven alueelta heikentää lähipalvelun saavutettavuutta ja voi lisätä perheiden kulkemista sekä pidentää lasten päivittäisiä matkoja. Vaikutukset kohdistuvat eri tavoin perheisiin riippuen työmatkoista, kulkuyhteyksistä ja auton käyttömahdollisuudesta. Päiväkodin vaihtuminen voi vaikuttaa lasten tuttuihin aikuissuhteisiin, kaverisuhteisiin ja turvallisuuden kokemukseen, minkä vuoksi siirtymän suunnitelmalliseen toteuttamiseen tulee kiinnittää huomiota. Päiväkodin poistumisella voi olla vaikutuksia myös Vanjärven alueen lapsiperheiden yhteisöllisyyteen. Toisaalta kirkonkylän suuremmissa yksiköissä lapsilla voi olla käytettävissään laajemmat vertaisryhmät sekä palvelut ja henkilöstöresurssit.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen tukee kylän vetovoimaa lapsiperheiden asuinpaikkana ja ylläpitää alueen palvelutasoa. Lähipalvelu vahvistaa kylän elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä sekä lisää maaseutumaisen asumisen houkuttelevuutta. Palveluverkon pysyvyys luo ennakoitavuutta alueella asuville ja sinne muuttoa harkitseville perheille.	Päiväkodin toiminnan päättyminen heikentää Vanjärven palvelutasoa ja vähentää kylän vetovoimaa erityisesti lapsiperheiden näkökulmasta. Muutos todennäköisesti vaikuttaa sellaisten perheiden halukkuuteen muuttaa alueelle tai jäädä sinne asumaan, joilla on alle kouluikäisiä lapsia. Vaikutusten suuruuteen vaikuttavat lasten huoltajien kuljetusmahdollisuudet, kulkuyhteydet sekä se, löydetäänkö vapautuville tiloille kylän elinvoimaa tukevaa käyttöä.
Henkilöstö	Tilat eivät ole alun perin päiväkotikäyttöön suunniteltuja, mikä voi asettaa rajoitteita tilojen toimivuudelle ja työskentelyolosuhteille. Ammattitaitoinen henkilöstö on kuitenkin luonut yksikköön toimivan toimintakulttuurin ja vakiintuneet käytännöt. Toiminnan jatkuminen säilyttää tutun työyhteisön ja yhteistyökäytännöt. Pieni henkilöstömäärä mahdollistaa tiiviin yhteistyön, mutta lisää toiminnan haavoittuvuutta poissaolotilanteissa.	Toiminnan päättyminen merkitsee henkilöstölle työyhteisön ja toimintaympäristön muutosta. Henkilöstön tulevat sijoituspaikat eivät ole vielä tiedossa, joten vaikutuksia työmatkoihin, työtehtäviin ja työskentelyolosuhteisiin ei voida tässä vaiheessa arvioida. Muutokseen liittyvä epävarmuus voi vaikuttaa työhyvinvointiin. Uudessa yksikössä työskentely voi puolestaan mahdollistaa laajemman työyhteisön, kollegiaalisen tuen ja osaamisen jakamisen.

Vanjärven päiväkoti

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Vanjärven päiväkodin lapset siirtyvät kirkonkylän päiväkoteihin
Turvallisuus	Vanjärven päiväkodin oppimisympäristö on lasten ikä ja kehitys huomioiden turvallinen, kehittävä ja oppimista edistävä, ja toimintavälineet ovat asianmukaisia. Toiminnan jatkuessa tilojen turvallisuuden ja päiväkotikäyttöön soveltuvuuden jatkuva varmistaminen on tärkeää. Pienessä yksikössä henkilöstön riittävyys ja toimintavarmuus korostuvat erityisesti henkilöstön poissaolo- ja poikkeustilanteissa. Nykytilan jatkuminen säilyttää lapsille tutun toimintaympäristön, henkilöstön ja turvallisuutta tukevat vakiintuneet toimintatavat.	Vihdin kirkonkylän päiväkotien oppimisympäristöt ovat terveellisiä, turvallisia ja esteettömiä sekä lapsen ikä ja kehitys huomioiden asianmukaisia. Siirtyminen uuteen toimintaympäristöön, henkilöstöön ja mahdollisesti uuteen vertaisryhmään voi vaikuttaa lapsen kokemaan turvallisuuteen. Vaikutuksia voidaan lieventää suunnitelmallisella ja lapsen tarpeet huomioivalla siirtymällä.
Viestintä ja osallisuus	Vanjärven päiväkodin toiminta on yhteisöllistä, ja lasten sekä huoltajien osallisuus toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen toteutuu hyvin. Toiminnan jatkuminen säilyttää vakiintuneet osallistumisen ja yhteistyön käytännöt sekä lasten ja perheiden mahdollisuuden vaikuttaa oman lähipäiväkotinsa toimintaan. Pieni yksikkö tukee lasten, huoltajien ja henkilöstön välistä vuorovaikutusta sekä yhteisöllisyyttä.	Lasten ja huoltajien osallisuus on osa kaikkien päiväkotien toimintakulttuuria. Kirkonkylän suuremmissa yksiköissä osallisuus toteutuu erityisesti lapsen oman ryhmän toiminnassa. Siirtyminen muuttaa lasten ja perheiden tuttua yhteisöä, joten osallisuuden ja uuteen yhteisöön kiinnittymisen tukeminen korostuu siirtymävaiheessa.
Talous	Pienen yksikön lapsimäärä ja käyttöaste vaikuttavat toiminnan kustannustehokkuuteen ja lapsikohtaisiin kustannuksiin. Toiminnan jatkuessa säilyvät henkilöstökustannusten lisäksi kiinteistön käyttö-, ylläpito- ja mahdolliset tulevat korjauskustannukset.	Toiminnan päättyessä Vanjärven päiväkodin nykyinen henkilöstöresurssi voidaan säästää. Lasten sijoittuminen kirkonkylän päiväkoteihin tehostaa olemassa olevien henkilöstö- ja tilaresurssien käyttöä, mikäli siirtyminen ei edellytä lisäresursointia. Samalla Vanjärven päiväkodin käyttö-, ylläpito- ja mahdolliset tulevat korjauskustannukset poistuvat.
Lapsivaikutukset	Toiminnan jatkuminen säilyttää lapsille tutun toimintaympäristön, aikuissuhteet ja vertaissuhteet sekä tukee arjen jatkuvuutta ja turvallisuuden tunnetta. Lähipalvelun säilyminen vähentää varhaiskasvatukseen liittyvää kulkemista ja tukee perheiden arjen sujuvuutta. Pieni ja yhteisöllinen yksikkö tukee lasten osallisuutta ja mahdollisuutta tulla kuulluksi omassa arjessaan. Pienen yksikön henkilöstöresurssit ja mahdollisuudet joustavaan tuen järjestämiseen voivat kuitenkin olla suurempaa yksikköä rajallisemmat.	Siirtyminen kirkonkylän päiväkoteihin merkitsee lapsille toimintaympäristön, henkilöstön ja mahdollisesti vertaisryhmän muutosta, mikä voi vaikuttaa erityisesti muutoksen alkuvaiheessa turvallisuuden kokemukseen ja arjen jatkuvuuteen. Uudet päiväkotiympäristöt voivat tarjota laajemman vertaisryhmän sekä mahdollisuuksia henkilöstöresurssien, osaamisen ja tuen joustavampaan järjestämiseen. Muutoksessa tulee huomioida lasten näkemykset ikä- ja kehitystason mukaisesti sekä tukea uuteen yhteisöön kiinnittymistä ja mahdollisuuksien mukaan tärkeiden vertaissuhteiden jatkuvuutta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää lapsiin, joille muutokset ovat kuormittavia.

Yhteenveto Vanjärven päiväkodista

Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen säilyttää varhaiskasvatuksen lähipalveluna ja tukee lasten tutun arjen, ihmissuhteiden ja toimintaympäristön jatkuvuutta. Pienen yksikön toimintaan liittyy kuitenkin haavoittuvuutta henkilöstöresurssien käytön sekä tilojen toiminnallisuuden näkökulmasta.

Toiminnan päättyminen ja lasten siirtyminen muihin varhaiskasvatusyksiköihin merkitsee lapsille muutosta tutussa toimintaympäristössä ja vaikuttaa perheiden arkeen esimerkiksi kulkemisen osalta. Muutoksen vaikutuksia voidaan lieventää huolellisella siirtymän suunnittelulla, lasten yksilöllisten tarpeiden huomioimisella sekä mahdollisuuksien mukaan tuttujen ihmissuhteiden säilyttämisellä. Henkilöstön sijoittuminen muihin yksiköihin voi mahdollistaa nykyisten henkilöstöresurssien tehokkaamman hyödyntämisen ja tuoda siten taloudellisia säästöjä.

Kokonaisuutena päätöksenteossa tulee punnita lähipalvelun, lasten hyvinvoinnin ja arjen jatkuvuuden merkitystä suhteessa tilojen tarkoituksenmukaisuuteen, henkilöstöresurssien kestävään käyttöön ja toiminnan taloudellisuuteen. Lapsivaikutusten näkökulmasta keskeistä on varmistaa, että mahdollinen muutos toteutetaan lapsen turvallisuutta, osallisuutta ja ihmissuhteiden jatkuvuutta tukevalla tavalla.

Vihtijärven päiväkoti

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Vihtijärven päiväkodin lapset siirtyvät Haimoon päiväkotiin
Hyvinvointi	Lähipalvelun säilyminen tukee lasten tutun ja turvallisen arjen jatkuvuutta sekä perheiden arjen sujuvuutta. Lapselle tuttu päiväkotiympäristö ja vertaisryhmä tukevat jatkuvuutta ja kiinnittymistä omaan lähiympäristöön. Lyhyet kuljetusmatkat vähentävät varhaiskasvatuspäivään liittyvää matkustamista. Pienessä yksikössä lasten vertaisryhmä on kuitenkin rajallisempi, ja oppimisen tuen palvelujen ja resurssien järjestäminen voi olla suurempaa yksikköä haastavampaa.	Siirtyminen Haimooseen merkitsee lapselle tutun päiväkotiympäristön muutosta ja voi pidentää päivittäisiä matkoja, mikä vaikuttaa osalla lapsista ja perheistä arjen sujuvuuteen. Muutoksessa on huomioitava lapsen turvallisuuden tunne, tärkeiden ihmissuhteiden ja vertaissuhteiden jatkuvuus sekä erityisesti niiden lasten tarpeet, joille muutokset ovat kuormittavia. Toisaalta suurempi yksikkö voi tarjota laajemman vertaisryhmän sekä parantaa oppimisen tuen palvelujen ja resurssien saavutettavuutta.
Kasvu, yritykset ja elinvoima	Vihtijärven päiväkodin toiminnan jatkuminen tukee kylän vetovoimaa lapsiperheiden asuinpaikkana ja ylläpitää alueen palvelutasoa. Lähipalvelu vahvistaa kylän elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä sekä lisää maaseutumaisen asumisen houkuttelevuutta. Palveluverkon pysyvyys luo ennakoitavuutta alueella asuville ja sinne muuttoa harkitseville perheille.	Päiväkodin toiminnan päättyminen heikentää Vihtijärven palvelutasoa ja vähentää kylän vetovoimaa erityisesti lapsiperheiden näkökulmasta. Muutos todennäköisesti vaikuttaa jossain määrin perheiden halukkuuteen muuttaa alueelle tai jäädä sinne asumaan, mikäli perheessä on alle kouluikäisiä lapsia. . Vaikutusten suuruuteen vaikuttavat lasten huoltajien kuljetusmahdollisuudet, kulkuyhteydet sekä se, löydetäänkö vapautuville tiloille kylän elinvoimaa tukevaa käyttöä. Palvelujen keskittäminen Haimooseen vahvistaa jossain määrin vastaanottavan yksikön käyttöä.
Henkilöstö	Toiminnan jatkuminen säilyttää henkilöstön nykyisen työympäristön, työyhteisön ja toimintatavat sekä tukee työn jatkuvuutta. Henkilöstön ja lasten tuttujen vuorovaikutussuhteiden säilyminen tukee lasten turvallisuuden tunnetta ja varhaiskasvatuksen arjen jatkuvuutta. Pienessä yksikössä henkilöstöresurssien joustava käyttö, sijaistaminen ja osaamisen jakaminen ja lasten tarvitseman tuen järjestäminen voivat olla suurempaa yksikköä rajallisempia.	Siirtyminen Haimoon päiväkotiin muuttaa henkilöstön työympäristöä ja työyhteisöä ja voi aiheuttaa muutostilanteessa kuormitusta. Suurempi yksikkö mahdollistaa henkilöstöresurssien ja osaamisen joustavamman hyödyntämisen. Mikäli henkilöstö siirtyy lasten mukana, tuttujen aikuisten ja lasten välisten vuorovaikutussuhteiden jatkuvuus tukee lasten turvallisuuden tunnetta ja sopeutumista muutokseen. Muutoksen toteutuksessa tulee huomioida lasten vertaissuhteiden jatkuvuus sekä erityistä tukea ja jatkuvuutta tarvitsevien lasten tarpeet.

Vihtijärven päiväkoti

	V0: Nykytila eli asialle ei tehdä mitään	V1: Vihtijärven päiväkodin lapset siirtyvät Haimoon päiväkotiin
Turvallisuus	Vihtijärven päiväkodin toiminnan jatkuminen säilyttää lapsille tutun toimintaympäristön, henkilöstön ja vertaissuhteet, mikä tukee lasten turvallisuuden tunnetta ja arjen jatkuvuutta. Oppimisympäristö on terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen, ja toimintavälineet ovat asianmukaisia. Pienessä yksikössä henkilöstön riittävyys ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen korostuvat erityisesti henkilöstön poissaolo- ja poikkeustilanteissa.	Haimoon päiväkodin oppimisympäristö on terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottaen, ja toimitilat ja toimintavälineet ovat asianmukaisia. Siirtyminen uuteen toimintaympäristöön voi kuitenkin vaikuttaa lapsen kokemaan turvallisuuden tunteeseen erityisesti muutoksen alkuvaiheessa. Lapsen näkökulmasta turvallista siirtymää tukevat tuttujen aikuissuhteiden ja mahdollisuuksien mukaan vertaissuhteiden jatkuvuus sekä muutoksen suunnitelmallinen ja lapsen tarpeet huomioiva toteuttaminen.
Viestintä ja osallisuus	Toiminnan jatkuminen säilyttää lasten ja huoltajien nykyiset osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet sekä tutun yhteisön. Tuttu toimintaympäristö, vertaisryhmä ja aikuiset tukevat lasten mahdollisuuksia ilmaista näkemyksiään ja vaikuttaa omaan arkeensa. Lasten näkemykset huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti päätöksen valmistelussa ja toiminnan kehittämisessä. Erityisesti huomioidaan lapsille merkitykselliset ihmissuhteet, vertaissuhteet, toimintaympäristö ja lasten kokemukset omasta arjestaan.	Siirtyminen Haimooseen muuttaa lasten tuttua toimintaympäristöä ja yhteisöä. Lasten näkemykset huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti sekä päätöksen valmistelussa että mahdollisen siirtymän toteuttamisessa. Erityisesti huomioidaan lapsille merkityksellisten aikuissuhteiden ja vertaissuhteiden jatkuvuus sekä lasten kokemukset uudesta toimintaympäristöstä. Mikäli henkilöstöä siirtyy lasten mukana, tuttujen aikuisten säilyminen tukee lasten osallisuutta, kuulluksi tulemista ja turvallista siirtymistä uuteen toimintaympäristöön.
Talous	Toiminnan jatkaminen ei aiheuta välittömiä muutoskustannuksia, mutta päiväkodin käyttö-, ylläpito- ja mahdolliset tulevat korjauskustannukset säilyvät. Hajautetussa toimintamallissa ei saavuteta toiminnan keskittämisen mahdollistamia resurssien käytön hyötyjä. Lapsivaikutusten näkökulmasta lähipalvelun säilyminen tukee palvelun saavutettavuutta ja perheiden arjen sujuvuutta.	Toiminnan keskittäminen Haimooseen voi tehostaa tila- ja henkilöstöresurssien käyttöä sekä vähentää pitkällä aikavälillä Vihtijärven päiväkotikiinteistön käyttö- ja ylläpitokustannuksia. Muutoksesta voi syntyä kertaluonteisia järjestelykustannuksia sekä kuljetuksiin liittyviä kustannusvaikutuksia. Lapsivaikutusten näkökulmasta taloudellisia hyötyjä tulee tarkastella suhteessa palvelun saavutettavuuteen, lasten päivittäiseen matkustamiseen sekä riittävien henkilöstö- ja tukiresurssien turvaamiseen.
Lapsivaikutukset	Toiminnan jatkuminen tukee lasten arjen jatkuvuutta, turvallisuuden tunnetta sekä tuttujen aikuis- ja vertaissuhteiden säilymistä. Lähipalvelu tukee palvelun saavutettavuutta ja vähentää päivittäistä matkustamista. Pienessä yksikössä vertaisryhmä sekä mahdollisuudet henkilöstö- ja tukiresurssien joustavaan järjestämiseen voivat kuitenkin olla rajallisemmat. Lasten näkemykset huomioidaan ikä- ja kehitystason mukaisesti.	Siirtyminen Haimooseen muuttaa lasten tuttua toimintaympäristöä ja voi lisätä päivittäistä matkustamista. Tuttujen työntekijöiden mahdollinen siirtyminen lasten mukana tukee turvallisuuden tunnetta ja muutokseen sopeutumista. Suurempi yksikkö voi tarjota laajemman vertaisryhmän sekä paremmat mahdollisuudet tuki- ja henkilöstöresurssien joustavaan järjestämiseen. Muutoksessa huomioidaan lasten näkemykset sekä aikuis- ja vertaissuhteiden jatkuvuus ja erityisesti muutoksille herkemmin kuormittuvien lasten tarpeet.

Yhteenveto Vihtijärven päiväkodista

V0: Vihtijärven päiväkodin toiminta jatkuu

Toiminnan jatkuminen säilyttää varhaiskasvatuspalvelun lähipalveluna ja tukee lasten arjen jatkuvuutta, tuttuja ihmissuhteita sekä yhteyttä omaan asuinympäristöön. Pieni ja tuttu toimintaympäristö voi vahvistaa lasten turvallisuuden tunnetta ja osallisuutta. Toisaalta pienen yksikön toiminta on herkempi lapsimäärän ja henkilöstötilanteen vaihteluille, mikä voi vaikuttaa toiminnan järjestämiseen ja henkilöstön kuormitukseen. Talouden näkökulmasta pienen yksikön ylläpitäminen sitoo henkilöstö- ja tilaresursseja suhteessa lapsimäärään.

V1: Vihtijärven päiväkodin toiminta päättyy ja lapset siirtyvät Haimoon päiväkotiin

Toiminnan päättyminen merkitsee lapsille muutosta tuttuun toimintaympäristöön, ryhmään ja mahdollisesti päivittäisiin kulkemisjärjestelyihin. Erityisesti siirtymävaiheessa on huomioitava lasten turvallisuuden tunne, osallisuus ja yksilölliset tarpeet. Vaikutuksia voidaan lieventää suunnitelmallisella siirtymällä ja sillä, että lasten mukana Haimoon siirtyy heille tuttua henkilöstöä.

Haimoon suurempi toimintaympäristö voi mahdollistaa henkilöstöresurssien joustavamman käytön ja vähentää pienen yksikön henkilöstötilanteisiin liittyvää haavoittuvuutta. Taloudellisia hyötyjä voi syntyä toiminnan keskittämisestä ja resurssien tehokkaammasta käytöstä. Samalla on huomioitava mahdollisesti pidentyvien matkojen vaikutukset lasten ja perheiden arkeen.